

OORLOGSMONUMENT DEN DOLDER

Het monument met de namen van de tien mannen, die door de Duitsers zijn doodgeschoten op 5 april 1945.

Verbodsbord van de Duitse bezetter.

Acht van de doorgesloten mannen liggen begraven op de algemene begraafplaats.

Op donderdag 5 april 1945 werden hier, omstreeks 6.30 uur, tien mannen door een Duits executiepeloton doodgeschoten, waarschijnlijk als represaillemaatregel voor een aanslag op Duitse militairen op 27 of 28 maart 1945. De mannen waren uit het Huis van Bewaring in Utrecht gehaald, waar zij gevangen zaten, vier van hen wegens illegale activiteiten, zoals het helpen van (joodse) onderduikers en deelnemen aan sabotageploegen. Na de executie zijn de mannen begraven op de Nieuwe Algemene Begraafplaats aan de Woudenbergseweg in Zeist.

In 1947 werd op deze plaats ter herinnering een houten kruis geplaatst. Later, wanneer is niet bekend maar in ieder geval voor 1961, werd het vervangen door een kruis dat gemaakt was van gewapend beton. De maker van dat kruis was Hendrik Goos uit Den Dolder. Op initiatief van O.Schoemaker, die aan de Soestdijkerweg woonde, werd na 1970 het oude kruis vervangen door een hardstenen kruis met een plaquette met de namen van de geëxecuteerden en hun geboortedata. Nu ligt deze plaquette plat er voor maar aanvankelijk leunde deze tegen het kruis.

Vroeger vond op deze plek de jaarlijkse Dodenherdenking plaats, maar dat gebeurde in 1969 voor het laatst, vanwege de geringe belangstelling. Het monument ligt op een uur lopen van Den Dolder. De Oranjevereniging stelde de gemeente voor het monument te verplaatsen naar het plantsoen op de hoek van de Dolderseweg en de Willem Arntszlaan. De Nationaal Federatieve Raad van het voormalig Verzet, afdeling Zeist, was hierop tegen. Daarop besloot de gemeente in het plantsoen in Den Dolder een eenvoudig houten kruis te plaatsen, waar de jaarlijkse herdenking voortaan werd gehouden. Wie de juridische eigenaar van het monument is, is niet bekend. Tot eind 1969 werd het monument door Hendrik Goos onderhouden, daarna nam de gemeente het over. Vanaf 1970 raakte het monument in verval, en in 1973 klaagde de weduwe van één van de gefusilleerde mannen, mevrouw H.W.Loddema-Meijer over de verwaarlozing. In 1987 werd het monument opgeknapt en werd het geadopteerd door de protestants-christelijke Hazenboschschool. Deze school is in 2002 opgegaan in de rooms-katholieke basisschool De Kameleon.

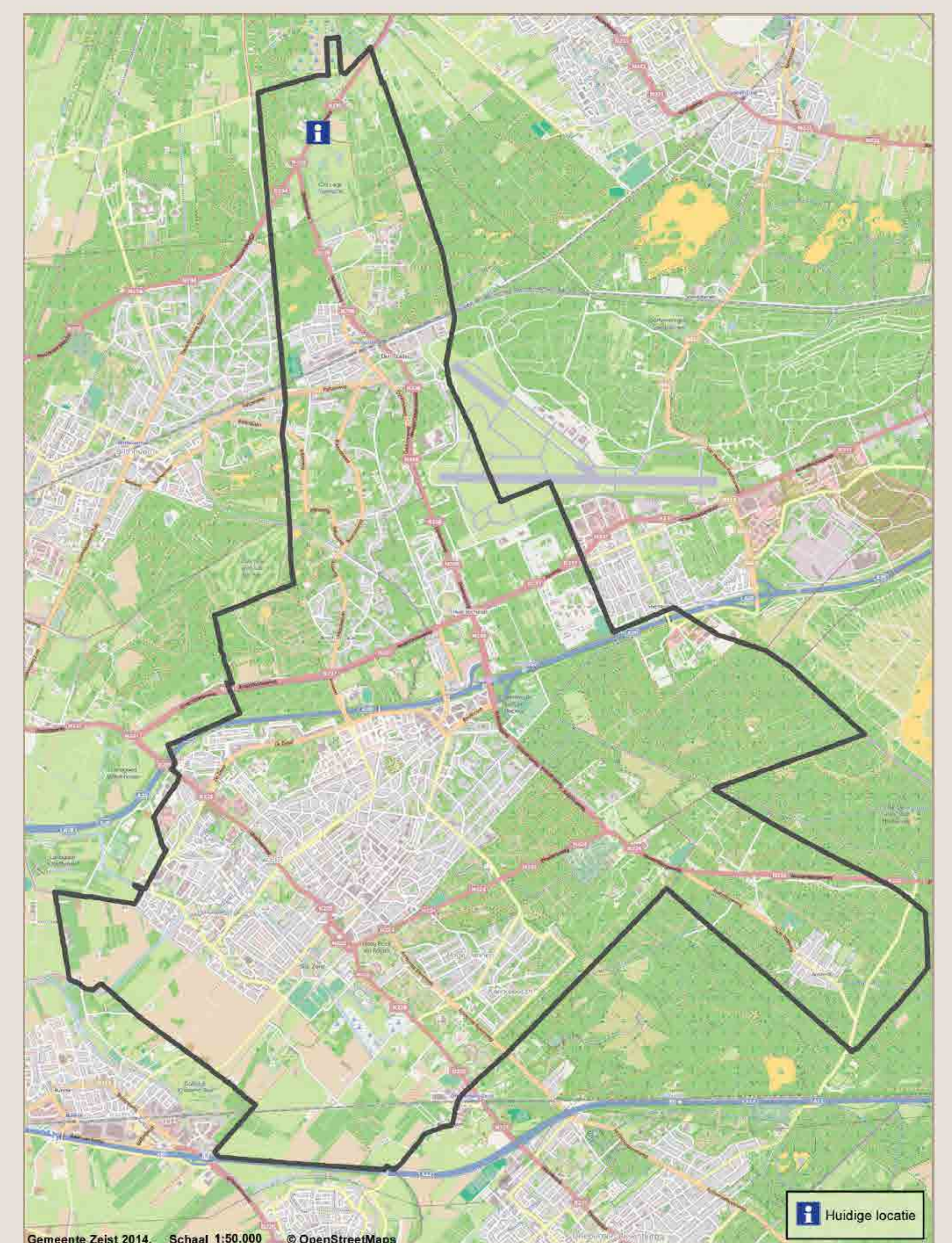
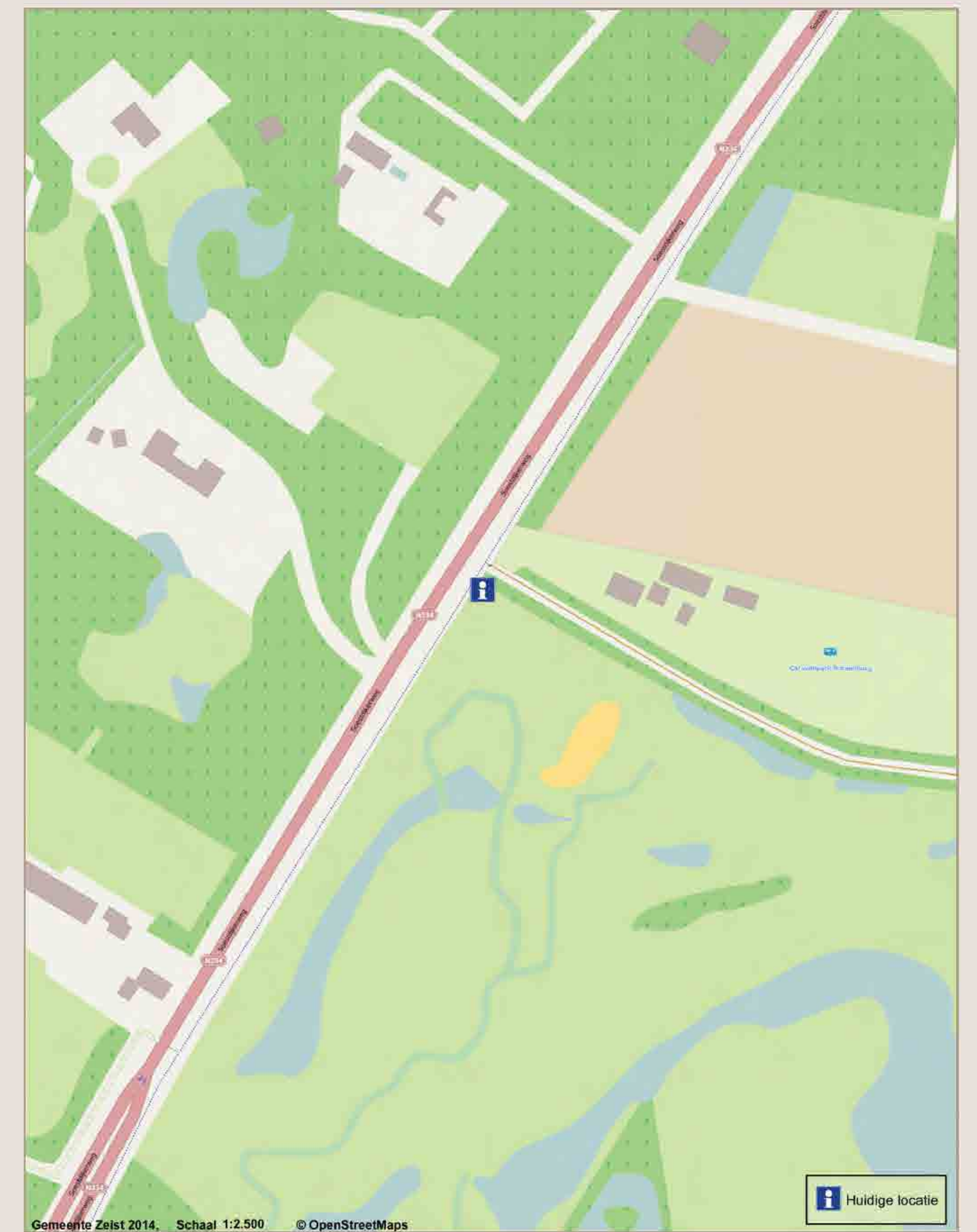
De Oranjevereniging Den Dolder, na WOII tevens Comité 4 en 5 mei, verzorgt ieder jaar educatieve lessen m.b.t. het oorlogsverleden aan de basisscholen en op 5 april gaat de overdracht van de adoptieverplichtingen van de oudste naar de opvolgende klas gepaard met een herdenking bij dit monument door de leerlingen van beide klassen en diverse betrokken genodigden, waaronder nog steeds nabestaanden van de slachtoffers.

VAN HARTE WELKOM

Zeist, Den Dolder, Bosch en Duin, Huis ter Heide en Austerlitz vormen een prachtige gemeente. De naam Seijst werd al in het jaar 838 voor het eerst genoemd. Inmiddels heeft de gemeente Zeist een rijke geschiedenis en prachtige monumenten opgebouwd. De erfgoedpartners Zeist werken samen om het verhaal van Zeist onder de aandacht te brengen. Op www.geheugenvanzeist.nl, de website over de geschiedenis van Zeist vindt u foto's, kranten, prenten, verhalen, interviews, fiets- en wandelroutes en alle informatie over de activiteiten van de erfgoedpartners.

BORDEN MET CULTUURHISTORISCHE INFORMATIE

Dit informatiebord maakt deel uit van een serie borden bij cultuurhistorische interessante bezienswaardigheden in Zeist, Austerlitz, Bosch en Duin, Huis ter Heide en Den Dolder. De informatie op deze borden is namens de erfgoedpartners Zeist samengesteld door het Zeister Historisch Genootschap, Stichting het Gilde en de gemeente Zeist. Langs deze informatieborden zijn diverse fiets- en wandelroutes. Deze routes kunt u downloaden via de website www.geheugenvanzeist.nl

Luisteren naar Radio Oranje bij bakker Hiensch.

